

Odlingssäkerhet hos sortblandningar av åkerböna

Projektansvarig:

Georg Carlsson, SLU, LTJ-fakulteten, Område Agrosystem. georg.carlsson@slu.se

Medsökande:

Erik Steen Jensen SLU, Område Agrosystem; Kerstin Huss-Danell och Märten Hetta, SLU, Inst. för norrländsk jordbruksvetenskap; Ann-Charlotte Wallenhammar, HS Konsult AB.

Delredovisning februari 2012

Fältförsöken har genomförts planerligt vid de tre lokalerna Alnarp (Skåne), Lanna (Västra Götaland) and Klostergården (Östergötland). Samma protokoll för etablering och provtagning har använts vid alla lokaler enligt följande: Tre sorter av åkerböna (*Vicia faba* L.: Alexia, Gloria och Julia) såddes i renbestånd samt i två- och tresortsblandningar, samtliga kombinationer med och utan samodling med vårvete (*Triticum aestivum* L. cv. Dacke). Försöksdesignen resulterade i 15 behandlingar (inklusive vårvete i renbestånd) slumpvis upprepat i fyra block, totalt 60 stycken parceller à 20 m² per lokal.

Förekomst av chokladfläcksjuka, orsakad av svampen *Botrytis fabae*, har graderats visuellt vid fem tillfällen mellan mitten av juli och slutet av augusti. Vid varje graderingstillfälle har dessutom bladprover tagits för senare DNA-baserad kvantifiering av *B. fabae*. Provtagning av grödan vid utvecklingsstadiet fullmatade baljor, som representerar lämplig skörd för helsädesfoder, genomfördes genom manuell klippning av en 0,5 x 0,5 m yta per parcell. Den manuella provtagningen av biomassa upprepades vid full mognad, följt av parcellvis tröskning för analys av kärnskörd.

Torkade biomassaprover förbereds under vintern och våren 2012 för ¹⁵N analyser för att kvantifiera kvävefixeringen. Analyserade tröskvikter visar på skillnader mellan sorter och sortblandningar i avkastning, och en potentiellt högre jämnhet i avkastning hos en del av de testade sortblandningarna. Delpровер av tröskade åkerbönor och vårvete förbereds för analyser av produktkvalitet genom mätningar av råprotein, stärkelse och fiber. Provberedning och analyser fortsätter under vintern och våren 2012, samtidigt med planering av andra årets upprepning av fältförsöken. Projektet har så här långt använts för tre examensarbeten på masters- och magisternivå, vilka slutförs under våren 2012. Examensarbetena innehåller både analyser baserade på fältförsöken och utvärdering av lantbrukares och rådgivares inställning till och erfarenheter av odling av åkerböna, sortblandningar och samodling för mer hållbara odlingssystem.